Ceturtdiena, 2014. gada 6. februāra

P7_TA(2014)0105

Sieviešu dzimumorgānu kropļošanas izskaušana

Eiropas Parlamenta 2014. gada 6. februāra rezolūcija par Komisijas paziņojumu "Sieviešu dzimumorgānu kropļošanas izskaušana" (2014/2511(RSP))

(2017/C 093/24)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Sieviešu dzimumorgānu kropļošanas izskaušana" (COM(2013)0833),

— ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta pētījumu "Sieviešu dzimumorgānu izkropļošana Eiropas Savienībā un Horvātijā",

— ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas rezolūciju Nr. 67/146 par centieniem izskaust sieviešu dzimumorgānu izkropļošanu;

— ņemot vērā Parlamenta 2012. gada 14. jūnija rezolūciju par sieviešu dzimumorgānu izkropļošanas izbeigšanu ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2011. gada 5. aprīļa rezolūciju par prioritātēm un pamatnostādņu izklāstu jaunai ES politikai vardarbības pret sievietēm apkarošanai ([2]),

— ņemot vērā Parlamenta 2009. gada 24. marta rezolūciju par cīņu pret sieviešu dzimumorgānu izkropļošanu ([3]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2008. gada 16. janvāra rezolūciju "Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām" ([4]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Direktīvu 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimuma standartus un atceļ Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI ([5]);

— ņemot vērā Komisijas stratēģiju 2010. – 2015. gadam par sieviešu un vīriešu līdztiesību, kura iesniegta 2010. gada 21. septembrī,

— ņemot vērā dokumentu "Stokholmas programma — atvērta un droša Eiropa tās pilsoņu un viņu aizsardzības labā" ([6]);

— ņemot vērā Eiropas Padomes 2011. gada 12. aprīļa Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija),

— ņemot vērā ES līguma 6. un 7. pantu par cilvēktiesību respektēšanu (vispārējie principi) un EK līguma 12. un 13. pantu (nediskriminācija),

— ņemot vērā ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejas1990. gada Vispārīgo ieteikumu Nr. 14 par sieviešu apgraizīšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 115. panta 5. punktu un 110. panta 2. punktu,

([1]) OV C 332 E, 15.11.2013., 87. lpp.
([2]) OV C 296 E, 2.10.2012., 26. lpp.
([3]) OV C 117 E, 6.5.2010., 52. lpp.
([4]) OV C 41 E, 19.2.2009., 24. lpp.
([5]) OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.
([6]) OV C 115, 4.5.2010., 1. lpp.

A. tā kā vardarbības pret sievietēm jēdziens Parlamenta 2011. gada 5. aprīļa rezolūcijā par prioritātēm un pamatnostādņu izklāstu jaunai ES politikai vardarbības pret sievietēm apkarošanā definēts kā "jebkāda veida vardarbība, kuras pamatā ir dzimuma faktors un kuras rezultātā sievietei ir sagādātas vai, iespējams, tiks sagādātas fiziskas, seksuālas vai psiholoģiskas ciešanas vai kaitējums, tostarp arī šādu nodarījumu draudi, ietekmēšana vai patvaļīga brīvības atņemšana, neatkarīgi no tā, vai iepriekš minētais norisinās sabiedrībā vai ģimenē" ([1]);

B. tā kā sieviešu dzimumorgānu kropļošana ir vardarbība pret sievietēm un meitenēm, kas ir viņu pamattiesību pārkāpums un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteikto principu neievērošana, un tā kā ir absolūti nepieciešams cīņu pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu iekļaut vispārējā un saskaņotā pieejā vardarbības pret sievietēm apkarošanai;

C. tā kā Pasaules veselības organizācija (PVO) 2008. gadā kā sieviešu dzimumorgānu kropļošanu ir definējusi jebkādas procedūras, kas ietver sevī daļēju vai pilnīgu sieviešu ārējo dzimumorgānu izgriešanu, kas nav veikta medicīniskos nolūkos, tostarp ar tradīcijām saistītu apgraizīšanu vai klitordektomiju (klitora kopā ar priekšādu daļēja vai pilnīga izgriešana), izgriešanu (daļēja vai pilnīga ārējo kaunuma lūpu izgriešana) un visekstremālāko sieviešu dzimorgānu kropļošanas formu (vaginālās atveres sašaurināšana, izveidojot pārklājumu);

D. tā kā saskaņā ar PVO rīcībā esošo informāciju visā pasaulē apmēram 140 miljoni bērnu, jaunu meiteņu un sieviešu ir saskārušās ar šo nežēlīgo vardarbības veidu, kuras pamatā ir dzimums; tā kā saskaņā ar PTO informāciju, lielākā daļa sieviešu dzimumorgānu kropļošanas gadījumu ir notikuši jaunu meiteņu bērnībā periodā no agras bērnības līdz 15 gadu vecumam; tā kā ir saņemta informācija, ka šāda nežēlīga prakse tiek īstenota 28 Āfrikas valstīs, Jemenā, Irākas ziemeļos un Indonēzijā;

E. tā kā sieviešu dzimumorgānu kropļošana notiek ne tikai trešās valstīs, bet skar arī ES dzīvojošās sievietes un meitenes, kuras tiek pakļautas dzimumorgānu kropļošanai gan ES teritorijā, gan to izcelsmes valstīs pirms pārcelšanās uz ES vai laikā, kad viņas ceļo ārpus ES teritorijas ([2]); tā kā saskaņā ar *UNHRC* rīcībā esošo informāciju apmēram 20 000 sievietes un meitenes no valstīm, kurās praktizē sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, ik gadu meklē patvērumu ES, un no viņam apmēram 9 000 dzimumorgāni jau ir izkropļoti ([3]), un tiek lēsts, ka ES apmēram 500 000 sieviešu dzimumorgāni ir izkropļoti vai arī viņas ir pakļautas šādam riskam ([4]), kamēr kriminālvajāšanas par šāda veida nodarījumiem vēl arvien tiek ierosinātas reti;

F. tā kā sieviešu dzimumorgānu kropļošana regulāri notiek sliktos un nehigiēniskos mājas apstākļos, to bieži veic bez anestēzijas un medicīniskām zināšanām un tā rada neatgriezeniskas gan psihiskas, gan fiziskas sekas sieviešu un meiteņu veselībai vai pat apdraud viņu dzīvību, kā arī kaitē viņu seksuālajai un reproduktīvai veselībai;

G. tā kā sieviešu dzimumorgānu kropļošana nepārprotami ir pretrunā ar Eiropas pamatvērtību par sieviešu un vīriešu līdztiesību, kā arī saglabā tradīciju, saskaņā ar kuru sievietes tiek uzskatītas par lietu un vīriešu īpašumu; tā kā kultūras un ar tradīcijām saistītas vērtības nekādā gadījumā nevarētu tikt izmantotas kā aizbildinājums pret bērniem, jaunām meitenēm un sievietēm vērstai dzimumorgānu kropļošanai;

H. tā kā bērnu tiesību aizsardzība ir nostiprināta daudzās dalībvalstīs, kā arī Eiropas un starptautiskos nolīgumos un tiesību aktos un tā kā vardarbību pret sievietēm vispār, tostarp jaunām meitenēm, nevar attaisnot, atsaucoties uz kultūras tradīciju ievērošanu vai iniciācijas ceremoniju izpildi;

I. tā kā saskaņā ar ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komitejas Vispārīgo ieteikumu Nr. 14 par sieviešu apgraizīšanu un Direktīvu 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus, kuros sieviešu dzimumorgānu kropļošana atzīta par vardarbību, kas saistītas ar dzimumu, sieviešu dzimumorgānu kropļošanas novēršana ir ikvienas dalībvalsts no starptautiskajiem tiesību aktiem cilvēktiesību jomā izrietošs pienākums un tā kā cita starpā šie akti paredz noteikt minimālos aizsardzības standartus,

---

([1]) ANO 1993. gada 20. decembra Deklarāciju par vardarbības pret sievietēm izskaušanu (A/RES/48/104); Apvienoto Nāciju Organizācijas 1995, gadā Pekinā pieņemtās rīcības platformas 113. punkts.

([2]) Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts, Sieviešu dzimumorgānu izkropļošana Eiropas Savienībā un Horvātijā, 2013. g.

([3]) *UNHRC*, Ieguldījums Eiropas Komisijas konsultēšanā par sieviešu dzimumorgānu izkropļošanu ES, 2013. g.

([4]) *Waris, D.* un *Milborn, C., Desert Children, Virago*, Apvienotā Karaliste, 2005. g.

Ceturtdiena, 2014. gada 6. februāra

1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par sieviešu dzimumorgānu kropļošanas izskaušanu, kurā tā apņemas izmantot Es finansējumu, lai novērstu sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un uzlabotu cietušo atbalstu, tostarp riskam pakļauto sieviešu aizsardzību saskaņā ar ES tiesību aktiem patvēruma jomā, kā arī kopā ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) pastiprinātu starptautisko dialogu un veicinātu pētījumus nolūkā skaidri identificēt riskam pakļautās sievietes un meitenes;

2. atzinīgi vērtē Komisijas saistības sekmēt pieredzes un paraugprakses apmaiņu sieviešu dzimumorgānu kropļošanas jautājumos dalībvalstu, nevalstisko organizāciju un ekspertu starpā un uzsver, ka nepieciešams cieši iesaistīt pilsonisko sabiedrību, tostarp arī trešās valstīs, ne tikai izpratnes veicināšanas kampaņās, bet arī izglītības materiālu un apmācības izstrādē;

3. norāda, ka starptautiskajām, Eiropas un dalībvalstu iestādēm ir būtiska loma sieviešu dzimumorgānu kropļošanas novēršanā un pasākumu noteikšanā, lai aizliegtu ar dzimumu saistītu vardarbību, tostarp sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, un atzinīgi vērtē ES saistības turpināt veicināt sieviešu dzimumorgānu kropļošanas aizlieguma panākšanu valstīs, kur tā tiek praktizēta;

4. atkārtoti pieprasa Komisijai nekavējoties iesniegt priekšlikumu ES leģislatīvam aktam preventīvu pasākumu noteikšanai visa veida vardarbības pret sievietēm, tostarp sieviešu dzimumorgānu kropļošanas, novēršanai un, kā norādīts Stokholmas programmā, — arī vispusīgu ES stratēģiju šajā jautājumā, tostarp strukturētākus kopējos rīcības plānus, lai izbeigtu sieviešu dzimumorgānu kropļošanu ES;

5. uzsver, ka Komisijai un EĀDD jāievēro nelokāma nostāja pret trešām valstīm, kurās sieviešu dzimumorgānu kropļošana netiek nosodīta;

6. aicina Komisiju izmantot saskaņotu pieeju datu apkopošanai par sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un aicina Eiropas Dzimumu līdztiesības institūtu iesaistīt demogrāfus un statistikas speciālistus kopējas metodoloģijas izstrādē, kā arī atbilstoši iegūtajiem datiem sagatavot norādījumus, lai nodrošinātu salīdzināšanas iespējamību starp atsevišķām dalībvalstīm;

7. atkārtoti aicina dalībvalstis izmantot spēkā esošos mehānismus, jo īpaši Direktīvu 2012/29/ES, tostarp profesionāļu apmācību sieviešu un meiteņu aizsardzībai, kā arī īstenot kriminālvajāšanu, saukt pie atbildības un sodīt ikvienu iedzīvotāju, kas izdarījis sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, pat tad, ja attiecīgais nodarījums veikts ārpus konkrētās dalībvalsts robežām, un tālab aicina visas dalībvalstis to krimināltiesību noteikumos iekļaut eksteritorialitātes principu tā, lai šis nodarījums būtu vienādā mērā sodāms visās 28 dalībvalstīs;

8. aicina ES un dalībvalstis, kuras vēl nav ratificējušas Eiropas Padomes Stambulas konvenciju par vardarbības pret sievietēm novēršanu un apkarošanu, nekavējoties to darīt, lai ES darbības atbilstu starptautiskiem standartiem, kuru mērķis ir veicināt visaptverošu un integrētu pieeju attiecībā uz vardarbību pret sievietēm un pret sieviešu dzimumorgānu kropļošanu;

9. aicina Komisiju noteikt, ka 2016. gads ir Eiropas gads vardarbības izbeigšanai pret sievietēm un meitenēm;

10. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Padomei, ANO ģenerālsekretāram un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.